

Strategia „Sprawne Państwo 2020” wobec współczesnych problemów sektora publicznego w Polsce

Justyna Ziobrowska

Uniwersytet Wrocławski

Streszczenie

Celem niniejszego artykułu jest prezentacja wyników analizy sprawności działania sektora publicznego w Polsce oraz opis strategii „Sprawne Państwo 2020”, której realizacja w latach 2013–2020 może stanowić rozwiązanie dla bieżących problemów państwa. Artykuł podzielony został na dwie części. W pierwszej z nich przedstawiona jest ogólna kondycja instytucji publicznych (administracja publiczna) oraz stosunek obywateli do ich funkcjonowania w Polsce. W kolejnej części scharakteryzowane zostały cele szczególne strategii „Sprawne Państwo 2020” oraz wybrane działania, które rozpoczęto lub zrealizowano w ramach strategii w 2013 r. oraz 2014 r. Autorka w swych badaniach wykorzystwała metodę analizy i krytyki piśmiennictwa, statystyczną oraz badań dokumentów.

Słowa kluczowe: państwo, administracja, strategia unijna

1. Ocena sprawności działania instytucji państwa w latach 2003–2014

1.1. Uwagi wstępne

We współczesnych systemach gospodarczych część zadań realizowana jest przez sektor prywatny, a część przez sektor publiczny. Obszary niesprawności państwa i rynku wyznaczają granicę między pełnionymi przez nie zadaniami. W świetle zachodzących na świecie zmian gospodarczych, kulturowych i technologicznych kluczowa jest ocena sprawności działań państwa, jako podmiotu ekonomicznego. Połączenie skuteczności z ekonomicznością zapewnia sprawność działania państwa i obywateli. Skuteczność definiowana jest jako stopień osiągnięcia zamierzonego celu. Może być ona częściowa lub całościowa. Ekonomiczność natomiast, jest to wynik stosunku pomiędzy efektem użytkowym działania a jego kosztami materialnymi i moralnymi. Relacja większa od jedności mówi nam o tym, że działanie jest ekonomiczne. Jeżeli osiągamy satysfakcjonujący procent zamierzonego celu przy minimalizacji kosztów – to nasze działanie można określić jako sprawne. W rzeczywistości gospodarczej kształtują się dwie postawy: „skutecznościowa” (nastawiamy się na osiągnięcie celu za wszelką cenę ignorując jego koszty) oraz „sprawnościowa” (starannie liczymy koszty i często rezygnujemy z realizacji założonych celów ze względu na ich nieakceptowalny koszt). W Polsce jeszcze do niedawna przeważała postawa skutecznościowa, podczas gdy w Europie Zachodniej, USA czy Kanadzie od wielu lat dominuje postawa sprawnościowa. Pierwsza z postaw jest pochodną tradycji szlacheckiej, gdy popularne było hasło: „zastaw się, a postaw się”. Jest ona mniej efektywna. Podjęte zostały jednak odpowiednie kroki by dominowała w Polsce postawa sprawnościowa (Lipińska 2002, s. 9–10).

Od strony państwa niezadowolający dla obywateli jest często dostęp do usług publicznych (administracyjnych, społecznych) oraz ich jakość. Przedmiot krytyki stanowią w szczególności zbyt skomplikowane oraz czasochłonne procedury przy korzystaniu z usług administracyjnych. Administracja publiczna w naszym kraju pozostaje wciąż w silnym związku z państwem, prawem oraz

demokracją przedstawicielską. Słaby rozwój społeczeństwa obywatelskiego, źle wykształcone rynki oraz słaby potencjał państwa powoduje, że nie są spełnione warunki wstępne „odpaństwowienia” oraz ekonomizacji działania administracji. Jej unowocześnianie wymaga wręcz wzmocnienia państwa oraz racjonalizacji jego funkcji. Nie powinno się go ograniczać i osłabiać. Należy pamiętać, że administracja publiczna w Polsce ma cechy swoiste, które związane są z tożsamością narodową, historią i tradycją. Unowocześnianie polskiej administracji nie powinno więc odbywać się bez ich uwzględnienia (Kasiński 2011).

W celu poprawy funkcjonowania administracji należy wykorzystać środki informatyzacji. Procesy w administracji publicznej muszą być widoczne w różnych perspektywach czasowych — krótkoterminowej, średnio i długookresowej. Powinny stanowić istotny czynnik wspierający rozwój kraju oraz odpowiadać na potrzeby różnych grup społecznych, różnych pokoleń oraz mieszkańców różnych obszarów.¹

Tab. 1. Ewolucja administracji publicznej: obywatel w centrum

	Tradycyjna administracja publiczna	Nowe zarządzanie publiczne	Responsywne zarządzanie
Relacja obywatel-władza publiczna	posłuszeństwo	uprawnienie (do usług)	partnerstwo
Odpowiedzialność administracji wobec:	polityków	klientów	obywateli, interesariuszy
Główne zasady działania	zgodność z regulacjami i procedurami	efektywność i rezultaty	otwartość, przejrzystość, partycypacja
Kryteria sukcesu	nakład	wynik	proces
Kluczowy atrybut	bezstronność	profesjonalizm	współkreowanie

Źródło: Unlocking the Human Potential for Public Sector Performance. World Public Sector Report 2005, United Nations, New York, 2005

W koncepcji zrównoważonego rozwoju (w tym strategia „Sprawne Państwo 2020”) szczególny nacisk kładzie się na zasadę partycypacji (uspołecznienia). Zgodnie z jej założeniami, w procesach planowania oraz podejmowania decyzji (politycznych, ekonomicznych) musi być uwzględniony efektywny udział obywateli, współpraca między instytucjami a społeczeństwem, podział władzy. Dla polepszenia procesów planowania na rzecz zrównoważonego rozwoju niezbędna jest nie tylko przejrzystość podejmowanych decyzji, ale także społeczne zaangażowanie (Skup 2009, s. 20–21).

1.2. Podstawowe dane w zakresie funkcjonowania instytucji państwa

Funkcjonowanie instytucji państwowych w Polsce wciąż budzi wiele zastrzeżeń. Na sprawność państwa wpływają negatywnie w szczególności dysfunkcje struktury organizacyjnej, zbyt rozbudowane procedury oraz niespójne ustawodawstwo. Instytucje publiczne często koncentrują się na wypełnianiu procedur, a nie na efektach podejmowanych działań. W wyniku tego, wizerunek instytucji publicznych jest w odbiorze społecznym niekorzystny. Nieefektywna administracja publiczna jest wymieniana jako jedna z dwóch głównych barier (większym utrudnieniem są tylko regulacje podatkowe) prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce (*Strategia rozwoju kraju 2020... 2012*, s. 222).

Konstruowany przez Bank Światowy wskaźnik efektywności rządzenia wskazywał od 2008 r. systematyczny wzrost, jednak jego poziom w 2013 r. (0,71) nadal był znacznie niższy od średniego w krajach OECD (1,3). Wskazuje to na niską efektywność rządzenia w Polsce i niezadowalające tempo jej poprawy. Zajmujemy 55 miejsce w rankingu dla 210 państw i regionów. Na tym samym miejscu znajduje się Chorwacja i Martynika. Najwyżej oceniana jest efektywność i jakość rządzenia w Finlandii (2,2), Singapurze (2,1) oraz w Danii (2,0). Najniższą wielkość wskaźnika odnotowano natomiast w Somalii (–2,2).

1. Zob. Strategia Sprawne Państwo 2020 — Załącznik do uchwały nr 17 Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2013 r. (poz. 136). M.P. 2013 poz. 136, s. 4.

Tab. 2. Podstawowe dane w zakresie funkcjonowania instytucji państwa w latach 2003, 2008 i 2013

Wskaźnik	2003	2008	2013
Wskaźnik efektywności i jakości rządzenia	0,55	0,48	0,71
Wskaźnik jakości regulacji	0,72	0,82	1,05
Wskaźnik kontroli korupcji	0,38	0,35	0,55

Uwagi: Skala od -2,5 do 2,5, gdzie 2,5 oznacza ocenę najlepszą.

Źródło: Dane opublikowane przez Bank Światowy, na stronie <http://info.worldbank.org/governance/wgi/index.aspx#reports>, z dnia 2015.07.02

Pod względem jakości regulacji Polska zajęła 40 miejsce w 2013 r. (wielkość wskaźnika: 1,05). Najwyższą wielkość wskaźnika odnotowano w Singapurze (2,0), Hong Kongu (1,9), Australii, Finlandii, Danii, Luksemburgu, Norwegii i Holandii (1,8). Należy zaznaczyć, że trzy pierwsze państwa są liderami rankingu wolności gospodarczej. Najgorzej jakość regulacji oceniana jest w Erytrei (-2,2), Turkmenistanie (-2,1) oraz Zimbabwie (-1,8).

Pod względem kontroli korupcji Polska zajmuje 61 miejsce w 2013 r. (wielkość wskaźnika: 0,55). Najlepiej kontrolowana jest korupcja w Danii (2,4), Szwecji (2,3), Finlandii (2,2) oraz Luksemburgu (2,1). Najniższą wielkość wskaźnika odnotowano natomiast w Gwinei Równikowej (-1,6), Libii (-1,5) oraz w Południowym Sudanie i Zimbabwie (-1,4).²

W latach 2006–2013 potencjał administracji publicznej znacznie się zwiększył. Liczba zatrudnionych wzrosła z 371 tys. w 2006 r. do 621 tys. w 2013 r. Szczególnie szybki wzrost odnotowano w administracji samorządowej.

W latach 2002–2014 odnotowano wzrost deklaracji zaufania do administracji publicznej (z 31% w 2002 r. do 40% w 2014 r.). Największym zaufaniem cieszyła się ona w 2008 r. Ogólnie rzecz biorąc, obecne oceny większości instytucji publicznych są przeciętnie lepsze niż przed trzynastoma laty.

Tab. 3. Zatrudnienie w administracji publicznej w latach 2006, 2008, 2010 i 2013 (w tys.)

2006	2008	2010	2013
371,0	387,8	440,5	621,7

Źródło: Zatrudnienie i wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2006, 2008, 2010, 2013 r. — informacje opublikowane przez GUS, dane z dnia 2015.07.05

Tab. 4. Poziom zaufania do administracji publicznej według CBOS (w %) w latach 2002–2014

2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014
I kwartał	I kwartał	I kwartał	I kwartał	I kwartał	I kwartał	III kwartał
31	33	38	53	42	45	40

Źródło: (Stosunek do instytucji państwa... 2014)

Badania „Aktualne problemy i wydarzenia” (285 i 286) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) na reprezentatywnych próbach losowych dorosłych mieszkańców Polski w dniach 6–12 lutego 2014 roku ($N = 1020$) oraz 6–12 marca 2014 roku ($N = 1098$). Sondaże „Aktualne problemy i wydarzenia”, realizowane co najmniej 12 razy w roku na reprezentatywnej ok. 1000-osobowej próbie dorosłych mieszkańców Polski, są najlepszym barometrem społecznych nastrojów w kraju.

Tab. 5. Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych według ESA2010 w latach 2011–2014 (w mln zł)

	2011	2012	2013	2014
Deficyt/nadwyżka (ogółem),	-76 174	-60 433	-66 735	-55 241
w tym:				
instytucji rządowych	-63 096	-59 418	-59 290	-36 208
instytucji samorządowych	-11 730	-4 475	-2 816	-2 920
funduszy ubezpieczeń społecznych	-1 348	3 460	-4 629	-16 113

Źródło: Komunikat dotyczący deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2014 r. opublikowany przez GUS, dane z dnia 2015.07.06

2. Dane z lat 1996–2013 opublikowane na stronie <http://info.worldbank.org/governance/wgi/index.aspx#reports>.

Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych ukształtował się w 2014 r. na poziomie 55 241 mln zł (3,2% PKB), natomiast dług sektora wyniósł 866 501 mln zł (50,1% PKB). Obniżenie długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2014 r. (2013 r. — 926 115 mln zł) wynika z umorzenia obligacji skarbowych w lutym 2014 r. w efekcie reformy systemu emerytalnego. Rezultatem tego było także obniżenie wydatków podsektora instytucji rządowych na obsługę zadłużenia (odsetki), co miało z kolei wpływ na poziom deficytu sektora.³

Wskaźniki wolności gospodarczej stanowią próbę opisu oraz pomiaru podstawowych instytucji rynkowych, do których należą: pieniądz, prawa własności oraz handel. Przypisana każdemu państwu liczbowa ocena umożliwia porównanie poziomu wolności gospodarczej między różnymi krajami (Chrupczalski 2010). Polska pod względem Indeksu Wolności gospodarczej zajęła w 2015 r. w rankingu światowym 42 miejsce (2013 — 57, 2014 — 50). Wynik w punktach w 2015 r. wynosi 68,6, a w 2014 r. — 67. Średni wynik dla Europy wynosi 67 punktów. W rankingu europejskim Polska zajmuje 19 miejsce i jest uznawana za kraj „umiarkowanie wolny”.⁴

2. Strategia „Sprawne Państwo 2020”

2.1. Cel główny i cele szczegółowe strategii

Strategia „Sprawne Państwo 2020” może pomóc sektorowi publicznemu w walce z wieloma obszarami niesprawności, do których należą m.in.: ograniczoność informacji, ograniczona kontrola nad działalnością rynku i biurokracji (wpływy lobbystów, grup interesów, korupcja) oraz uwarunkowania polityczne związane z utrzymaniem (zdobyciem) władzy (Kalina-Prasznic 2011, s. 343). Celem głównym strategii „Sprawne Państwo 2020” jest zwiększenie skuteczności i efektywności państwa otwartego na współpracę z obywatelami. U podstaw strategii leży budowanie „państwa optimum”, które odpowiada na potrzeby obywateli, nie zwleka z regulacjami, ale także ich nie nadużywa.⁵ Poza celem głównym, w strategii zostały określone cele szczegółowe (7) oraz kierunki interwencji (32).

Pierwszym celem szczegółowym jest „otwarty rząd” (otwarcie zasobów sektora publicznego, usprawnienie procesu konsultacji oraz inne formy zaangażowania obywateli w rządzenie). Brak dostępu do informacji publicznej oznacza brak odpowiedzialności i jawności władzy, a otwartość na głosy obywateli pozostaje wówczas tylko iluzoryczna.⁶ Pierwszy cel szczegółowy strategii może zostać zrealizowany, jeżeli organy administracji publicznej będą skutecznie wykorzystywać technologie informacyjno-komunikacyjne. W wyniku zachodzących zmian gospodarczych i politycznych, przysłowie „czas to pieniądz” należałoby zamienić na „informacja to pieniądz” (Jaxa Dębicka 2008, s. 226–228).

Drugim celem szczegółowym jest zwiększenie sprawności instytucjonalnej państwa (doskonalenie funkcjonowania samorządu terytorialnego, optymalizacja struktur organizacyjnych administracji rządowej, efektywne i funkcjonalne urzędy administracji publicznej). Niezbędne jest dokonanie zmian w zakresie kompetencji poszczególnych podmiotów, tak by nie nakładał się zakres ich odpowiedzialności.⁷

Trzecim celem szczegółowym jest skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych. Kierunki interwencji w ramach tego celu obejmują: poprawę skuteczności planowania strategicznego i zarządzania finansowego, skuteczny system zarządzania rozwojem kraju, koordynację i współpracę przy realizacji zadań publicznych, wzmocnienie pozycji międzynarodowej państwa oraz efektywną organizację Skarbu Państwa i skuteczne zarządzanie jego majątkiem.⁸

3. Zob. Komunikat dotyczący deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2014 r. opublikowany przez GUS.

4. Zob. 2015 Index of Economic Freedom, [@:] <http://www.heritage.org/index/>.

5. Zob. Strategia „Sprawne Państwo 2020”, przedłożona przez ministra administracji i cyfryzacji. [@:] <https://www.premier.gov.pl/wydarzenia/decyzje-rzadu/strategia-sprawne-panstwo-2020-przedlozona-przez-ministra-administracji-i.html>.

6. Zob. Strategia Sprawne Państwo 2020 — Załącznik do uchwały nr 17..., dz. cyt., s. 36–41.

7. Tamże, s. 41–52.

8. Tamże, s. 52–65.

Celem czwartym jest zapewnienie dobrego prawa (optymalizacja procedur administracyjnych, procedury nastawione na realizację celów, wysoki poziom kodyfikacji prawa cywilnego i prawa karnego). Konieczne jest dążenie do modyfikacji mechanizmów tworzenia prawa i zasad jego funkcjonowania, a także przegląd regulacji już istniejących. Aktualnie na niską jakość uchwalanych przepisów w Polsce ma wpływ: nadmierna ilość niepotrzebnych przepisów prawnych, duża liczba szczegółowych ustaw oraz niestabilność polegająca na częstej zmianie prawa.⁹

Celem piątym jest efektywne świadczenie usług publicznych. Do kierunków interwencji w ramach tego celu należą m.in.: efektywny system ochrony zdrowia, ochrona praw i interesów konsumentów, świadczenie usług konsularnych, dostęp do usług prawnych, pomocy prawnej i informacji prawnej, powszechny dostęp do szerokopasmowego Internetu, sprawnie funkcjonujące rejestry publiczne.¹⁰

Celem szóstym jest zapewnienie skutecznego wymiaru sprawiedliwości i prokuratury. Mamy obecnie wiele przypadków bezzasadnego zatrzymywania, przesłuchiwanie oraz innych form szykanowania przedsiębiorców ze strony aparatu państwowego. Są one skutkiem m.in.: upolitycznienia służb, instrumentalnego traktowania prawa, a także niekompetencji urzędników wymiaru sprawiedliwości. Narażona jest na szwank reputacja całego środowiska przedsiębiorców w Polsce. Upada wiele firm oraz likwidowanych jest wiele miejsc pracy. Powoduje to realne straty dla polskiej gospodarki. Kierunki interwencji w ramach tego celu obejmują: usprawnienie sądownictwa, zwiększenie sprawności i skuteczności egzekucji sądowej, nowoczesną i efektywną probację, zwiększenie pomocy pokrzywdzonym przestępstwem, rozpowszechnianie alternatywnych metod rozwiązywania sporów oraz skuteczną prokuraturę.¹¹

Celem siódmym jest zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Kierunki interwencji a ramach tego celu obejmują m.in.: podnoszenie sprawności, poprawę wizerunku i wzrost poziomu zaufania do instytucji i służb zapewniających bezpieczeństwo i porządek publiczny, przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw oraz zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego.¹²

2.2. Realizacja celów szczegółowych strategii „Sprawne Państwo 2020”

W tym punkcie artykułu skupiono się na opisie tylko przykładowych działań (jest ich w rzeczywistości dużo więcej) rozpoczętych lub zakończonych z sukcesem w 2013 r.

W 2013 r. w ramach celu pierwszego „Otwarty rząd” podjęty został szereg działań związanych ze zwiększaniem otwartości i dostępności serwisów informacyjnych administracji publicznej pod kątem osób niepełnosprawnych. Portale internetowe Ministerstwa Finansów poddane zostały audytowi dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz narażonych na wykluczenie cyfrowe. W Ministerstwie Gospodarki utworzono system konsultacji on-line, który ma na celu zwiększenie przejrzystości procesu legislacyjnego. Za pośrednictwem portalu internetowego konsultacje.gov.pl można konsultować projekty aktów prawnych oraz dokumenty rządowe, takie jak: stanowiska do komunikatów KE, programy i oceny ex post. Opracowany został model funkcjonowania systemu poradnictwa oraz standardy działania podmiotów świadczących poradnictwo prawne i obywatelskie. Stworzono mapę bezpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego. Przeprowadzono szereg działań zmierzających do wzmocnienia dialogu społecznego oraz dialogu obywatelskiego. Rozpoczęto prace analityczne zmierzające do wypracowania nowych zasad współpracy rządu z partnerami społecznymi.¹³

Działania wynikające z drugiego celu strategii „Zwiększenie sprawności instytucjonalnej państwa” to m.in.: szereg działań legislacyjnych dotyczących opracowania projektu założeń projektu ustawy o poprawie funkcjonowania i organizacji wykonywania zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz projektu ustawy o funduszu sołeckim. Stworzono także możliwość

9. Tamże, s. 65–70.

10. Tamże, s. 70–84.

11. Tamże, s. 84–91.

12. Tamże, s. 91–102.

13. Zob. Informacja o realizacji strategii „Sprawne Państwo 2020” w 2013 r. Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Departament Administracji Publicznej, Warszawa 2015, s. 6–9.

zorganizowania wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów. 186 gmin oraz 21 powiatów otrzymało wsparcie w zakresie wdrożenia Powszechnego Systemu Oceny (CAF). Zawartych zostało 39 umów o dofinansowanie realizacji projektów o wartości 68,1 mln złotych. Kontynuowane były prace nad projektem Emp@tia, które dotyczyły stworzenia platformy komunikacyjnej obszaru zabezpieczenia społecznego i rodziny. Utworzenie elektronicznej platformy usługowej umożliwi załatwianie sprawy przez obywatela w urzędzie za pomocą Internetu oraz dokonanie skutecznego doręczenia pism przez dany organ. Przyjęty został Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa, który tworzy spójny i logiczny system informacyjny państwa. Rozpoczęto realizację projektu „Nowoczesne kadry polskiej teleinformatyki administracji publicznej — narzędzia wymiany informacji i podnoszenia kompetencji”. W ramach projektu zorganizowano dwa typy studiów podyplomowych: studia dla kadry zarządzającej komórkami IT oraz studia dla pracowników komórek IT. Działania obejmują także: organizację szkoleń, seminariów, konferencji oraz warsztatów przeznaczonych dla pracowników administracji rządowej z całego kraju.¹⁴

W ramach trzeciego celu „Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych” zorganizowano konkurs związany z problematyką monitorowania polityk publicznych na poziomie regionalnym przez samorządy województw. Celem konkursu było wzmocnienie potencjału: analitycznego, organizacyjnego, technicznego urzędów oraz zorganizowanie skoordynowanych badań dotyczących stanu realizacji określonych polityk publicznych. W konkursie złożono 13 wniosków, a do dofinansowania wyłoniono 11 projektów o wartości ponad 13 mln złotych. Działania będą realizowane do końca 2015 r.¹⁵

Działania wynikające z celu czwartego „Dobre prawo” to m.in. realizacja projektu systemowego poświęconego poprawie jakości aktów prawa miejscowego oraz decyzji administracyjnych wydawanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Przeszkolono w ciągu roku 2199 pracowników merytorycznie odpowiedzialnych za stanowienie prawa, w tym 1949 pracowników samorządowych oraz 250 pracowników Samorządowych Kolegiów Odwoławczych oraz urzędów wojewódzkich.¹⁶

W ramach celu piątego „Efektywne świadczenie usług publicznych” koordynowano m.in. prace w zakresie opracowania i przyjęcia Narodowego Planu Szerokopasmowego (Projekt System Informacyjny o infrastrukturze szerokopasmowej i portal Polska Szerokopasmowa oraz projekt systemowy — działania na rzecz rozwoju szerokopasmowego dostępu do Internetu).¹⁷

Działania wynikające z celu szóstego „Skuteczny wymiar sprawiedliwości i prokuratura” to m.in. podpisanie umowy na utworzenie nowego portalu internetowego Prokuratury Generalnej oraz Krajowej Rady Prokuratury w ustandaryzowanej formie. Strona pełni funkcję Biuletynu Informacji Publicznej. Trwały także testy wewnętrzne systemu e-karta, który umożliwia sądom powszechnym przekazywanie drogą elektroniczną kart rejestracyjnych do Krajowego Rejestru Karnego.¹⁸

W ramach celu siódmego „Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego” uruchomiono na zasadzie pilotażu, usługę Regionalnego Systemu Ostrzegania. Jest to usługa umożliwiająca powiadamianie obywateli o lokalnych zagrożeniach zarówno na stronach internetowych urzędów wojewódzkich, jak i poprzez naziemną telewizję cyfrową, naziemny multipleks cyfrowy. Pilotaż objął swym zasięgiem w 2013 r.: województwo zachodniopomorskie, lubuskie, wielkopolskie, mazowieckie oraz podlaskie. Działania będą kontynuowane w kolejnych latach.¹⁹

Podsumowanie

Realizacja założeń strategii „Sprawne Państwo 2020” jest szansą na poprawę funkcjonowania instytucji sektora publicznego w Polsce. Pierwsza informacja o realizacji strategii w 2013 r. jest dowodem na to, że może ona wyeliminować obszary zawodności państwa. Należy jednak pamiętać,

14. Informacja o realizacji strategii..., dz. cyt., s. 10–18.

15. Tamże, s. 19–40.

16. Tamże, s. 41–46.

17. Tamże, s. 47–61.

18. Tamże, s. 62–70.

19. Tamże, s. 71–94.

że skuteczna realizacja wszystkich celów strategii wymaga ścisłej współpracy między zainteresowanymi urzędami. Działania wdrażające w obecnym kształcie SSP powinny być kontynuowane. Dzięki niej rozwija się bowiem społeczeństwo obywatelskie, zwiększa się dostęp obywateli do informacji publicznych, procedury administracyjne stają się coraz bardziej uproszczone. Wiele usług zostaje z informatyzowanych (oszczędność czasu, ułatwienia dla osób niepełnosprawnych). Do 2020 r. administracja publiczna w Polsce nie będzie już jedną z głównych barier prowadzenia działalności gospodarczej. Komunikacja między urzędem a obywatelem ma coraz większe znaczenie. Zasoby sektora publicznego stają się otwarte dla obywateli, a dzięki temu wzrasta ich zaufanie do państwa. Instytucje publiczne nie będą koncentrować się już tylko na wykonywaniu określonych procedur, ale także na efektach swych działań.

Obywatele mogą samodzielnie za pomocą obserwacji tzw. wskaźników monitorowania oceniać na bieżąco czy rośnie sprawność aparatu państwowego po przyjęciu strategii „Sprawne Państwo 2020” czy też nie.

Literatura

- CHRUPCZALSKI S. (2010): *Wskaźniki wolności gospodarczej*. www.nbportal.pl, [dostęp: 2015.07.10], [@:] https://www.nbportal.pl/wiedza/artykuly/na-poczatek/wskazniki_wolnosci_gospodarczej.
- JAXA DĘBICKA A. (2008): *Sprawne państwo. Współczesne koncepcje i instrumenty zarządzania publicznego a administracja publiczna*. Monografie, Warszawa, Wolters Kluwer Polska.
- KALINA-PRASZNIC U. (red.) (2011): *Państwo i rynek. Obszary zawodności*. Monografie, Wrocław, Gaskor.
- KASIŃSKI M. (2011): *Współczesne problemy rozwoju administracji publicznej w Polsce*. „Annales. Etyka w życiu gospodarczym”, nr 14 (1), s. 215–226.
- LIPIŃSKA M. (red.) (2002): *Sprawne państwo w świetle relacji samorząd terytorialny a administracja rządowa w terenie. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Komisję Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej pod patronatem marszałka Senatu Longina Pastusiaka 28 maja 2002 r.*, Warszawa, Dział Wydawniczy Kancelarii Senatu.
- SKUP M. (red.) (2009): *Zrównoważony rozwój. Aspekty rozwoju społeczności lokalnych*. Białystok, Fundacja Forum Inicjatyw Rozwojowych.
- Stosunek do instytucji państwa oraz partii politycznych po 25 latach. Komunikat z badań nr 68/2014*. (2014), Warszawa, CBOS.
- Strategia rozwoju kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo*. (2012), Warszawa, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.